

කිරීටවච්ච ජාතකය

තවද අසාධාරණ වූ සර්වඹුදයන් වහන්සේ තේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි අනදමාමින් කේසල රජ්පුරුවන්ගේ පිළිඳහසක් ලත් කපාව අරහයා මේ ජාතකය දක්වන ලද,

මෙහි වර්ථමාන කපාව එකත්පාතයෙහි සිගාල ජාතකයෙහි විස්තර වශයෙන් බස්නේය.

මෙහි බරණැස් නුවර මුහුමදන්ත නම් රජ්පුරුකෙකෙකුන් රාජ්පුරය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයේ බුජ්මණ ගමෙක කිරීටවච්ච නම් බමුණුව උපන්නාහ. එවිට පංචකාමයෙහි ආදිනව දැක තාපසව වනයෙහි වාසය කරන්නාහ. එසමයෙහි කේසල රජ්පුරුවන් හා කැරිව සේවාකම් කරන්නාහ. එසමයෙහි කේසල රජ්පුරුවන් හා කැරිව සේවාකම්කරන්වයි කියා බරණැස් රජ්පුරුවේ තික්ම සේවාකම්මයෙහි බිඳී ඉස්ලු අත සේනාව බිඳී වල්වන්හ. රජ්පුරුවේ එකලාව ඇතුපටින් වල්වන්නාභු කිරීටච්ච නම් තාපසයන් වසන්නාඩු පන්සලට වන්හ. ඒ තාපසයේත් ඒ වෙළාවටම එලාඩා සොයා ගියහ. රජ්පුරුවේත් පන්සලට වැද පැන් පිපාස ඉවසාගත තොහි පැනක් බලන්නාභු තාපසයන් බොත පැන් ලිද දුටුහ. ඒ ලිද පැන් උකාගන්ට යනක් කළයක් තොදක ඇතා බැඳී පොරාද්ද උනාලා ඇතා පයබැදි ලිදට බැස ලිද ගැඹුරුහෙයින් පෙරලා ගොඩට අවුත් තමන්ගේ උතුරුසැලව ගැටගසා බැස තව ගැඹුරු හෙයින් සිතන්නාභු පැන් තත්තයෙන් මියන්නා බලාත් පැන් බ් මියයාම යහපතැයි සිතා අතහැර ලිදට පැන පැන් බ් පිපාස තිවාගෙණ උච්ච ගොඩනැග තොහි ලිදම සිටියාහ. ඒ වෙළාවට තාපසයේ එතනට අවුත් සන්නාහ සන්නාද්ධව සිටිනා ඇතා දැක රජ්පුරුවන් වහන්සේ මෙතන ආ තියා වේදුයි සිතා තැවත සිතන්නාභු ඇතා, සිටියේ රජ්පුරුවන් වහන්සේ මෙතන ආතියාවේදුයි සිතා තැවත සිතන්නාභු ඇතා සිටියේ රජ්පුරුවන් වහන්සේ නොයිදෙන්හෙයි සිතා බලන්නාභු ඇතා සම්පයට අවුත් ඇතා කම්පස හෙයින් රජ්පුරුවන් වහන්සේ බල බලා ලිදාවාම සිටියේය. තාපසයේ රජ්පුරුවන් තොදක්නාභු ලිද සම්පයට අවුත් ලිද ඇතුලෙහි සිටි රජ්පුරුවන් දැක තොබවමැනවය රජ්පුරුවන් වහන්සැයි කියා ඉණක් වතුරුවා රජ්පුරුවන් ගොඩ තැගැහැනු. ගොඩනාගා රජ්පුරුවන්ට එලා එල දී ඇතා සන්නාහ මුදා රජ්පුරුවන් ඇගතෙල් කිරී හා දෙනුන් දවසක් රජ්පුරුවන් සතපා යවහ. නුවරවාසීන් රජ්පුරුවන් වහන්සේ මළබවත් තොදනුම්හ. නියමයක් දැක විනා නුවරට තොවදුම්හය කළවුරුබැද නුවරින් පිටත උන්නාභු රජ්පුරුවේ තාපසයන් වැද මාගේ නුවරට වැඩියමැනවය කියා තමන්ගේ නුවරට සියාහ, ඒ තාපසයේත් මසක් පෙළේයකින් බරණැස් නුවරට ගොස් රජ්පුරුවන්ගේ මගුල් උයන් සැතපී දෙවැනි දවස් විටියේ හෙපිලිවෙලින් සිගා රාජ්ංගනයට පැමිණියදා රජ්පුරුවේ තාපසයන් වැද ඇදිනගෙණ සතරපසයෙන් සංගුහ කරන්ට වන්හ. ඒ දැක බොහෝ අමාත්‍යයෙන්ත් රජ්පුරුවන් වහන්සේ විසින් මේ තාපසයන්ට කරණ සංගුහ සේවකයකට කරණ සේක් විනම් කොතෙක් රාජ්ංගන කටයුතුකොට තොකියදේදුයි කියා එක් දවසක් යුවරජ්පුරුවන් හා මුදලිවරුන් රජ්පුරුවන් වහන්සේ අවුත් කියන්නාභු මේ කිරීටච්චනම් තාපසයන් වහන්සේ මෙලෙස උපස්ථාන කරන්ට ගුරුකමක් නැත යහළතකමක් නැත මිතු කමක් නැත බන්දු කමක් නැත. උන් වහන්සේ අතින් උගත් ගාස්තුවෙයක් නැත. කුමක් නිසා උපස්ථාන කරණ සේක්දුයි කිහ. එවිට රජ්පුරුවේ යුතු යුවරජ්පුරුවෙනි මා බිඳී වල්වැද ශියදා මේ තාපසයනිගේ ලිදහුණුගමනේ මේ තාපසයන් නිසා මාගේ ජීවිතය රකුනෙයි. මා මේ රාජ්පුරයට පැමිණියේත් ඒ නිසාමය, එසේ හෙයින් මේ තාපසයේ මට මහ උපකාරිය, මුන් මට කළ උපකාරයට රාජ්ංගන දුන්නත් ඒ උපකාරයට සමාන තොවයි. ඒසේ විනම් තොප ඇමත් මාලද්දේ මේ තාපසයන් නිසාය. තොප ඇම විසිනුත් තාපසයන්ට සංගුහකරන්ට උවමැනවය කිය කිහ. ඒ තාපසයාන් රජ්පුරුවන්ගේන් සිවිපස ලැබ එහිම වාසයකොට පංචාහිඟා අෂ්ටසමාපන්ති උපදවා උපන්නාඩු ද්‍රායනයෙන් බශලොව ශියාහ. එකියන රජ්පුරුවේත් දානාදී කුසල් කොට දෙවිලොක ශියාහයි වදාරා මේ කිරීටච්ච ජාතකය නිමවා වදාල සේක්. එසමයෙහි රජ්පුරුවේ නම් ආනන්ද ස්ථ්‍රීරිය. කිරීටච්ච තාපසව උපන්නෙම් බුදුවූ මම්ම යයි දක්වා වදාලසේකි.